

Vérgazdálkodás

2018.03.23.

Dr. Pászthy Vera

Országos Vérellátó Szolgálat
Szekszárdi Területi Vérellátó

A vér

nélkülözhetetlen a
gyógyításban

**Mással
nem pótolható
gyógyszer**

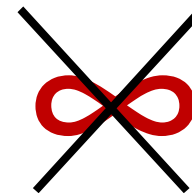
Különleges, mert önkéntes véradók adománya

**Felelősségteljesen
kell vele gazdálkodnunk!**

A rendelkezésre álló mennyiség véges

**ORSZÁGOS
VÉRELLÁTÓ
SZOLGÁLAT**

**Vér vétele,
vérkészítmények
előállítása, tárolása,
elosztása**

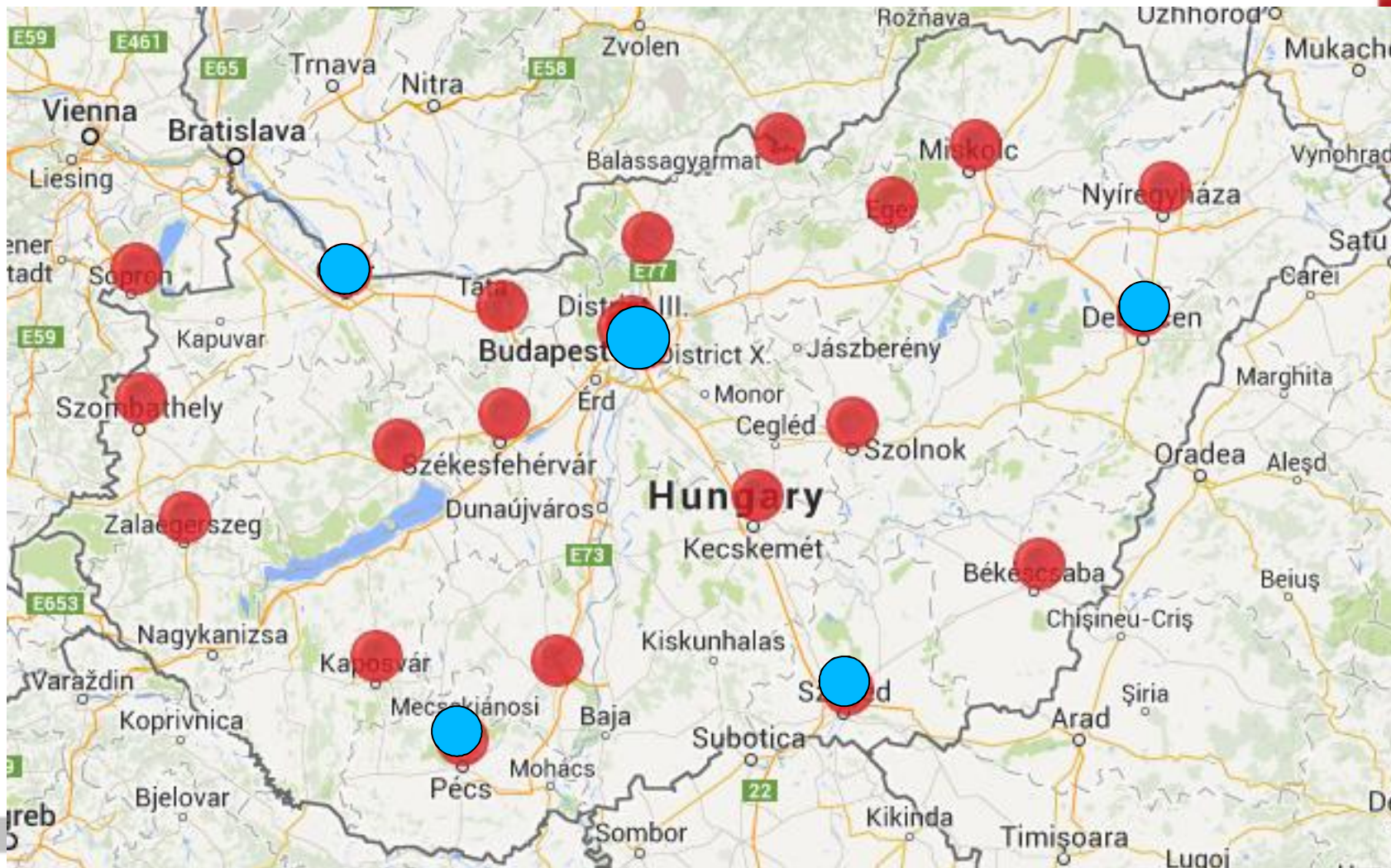
ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

Országos Vérellátó Szolgálat

Regionális Vérellátó Központok

Területi Vérellátók

**ORSZÁGOS
VÉRELLÁTÓ
SZOLGÁLAT**

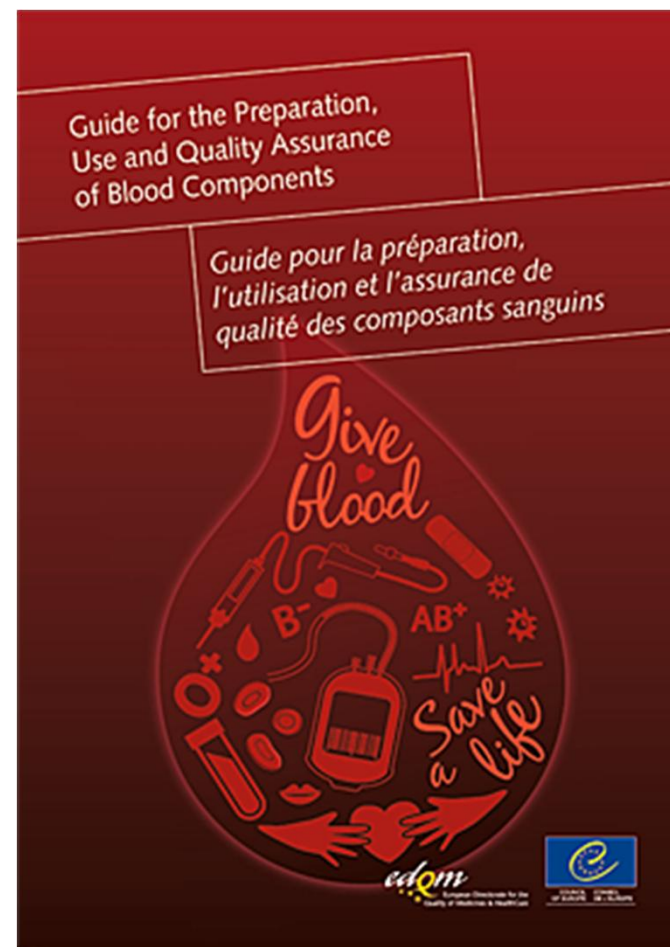
ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

A véradás
ÖNKÉNTES
és
TÉRÍTÉSMENTES

Több szintes jogi szabályozás

➔ **Véradás folyamata**

➔ **Vérbiztosítás nehézségei**

➔ **Megoldás lehetőségei**

Jelentkezés a véradásra

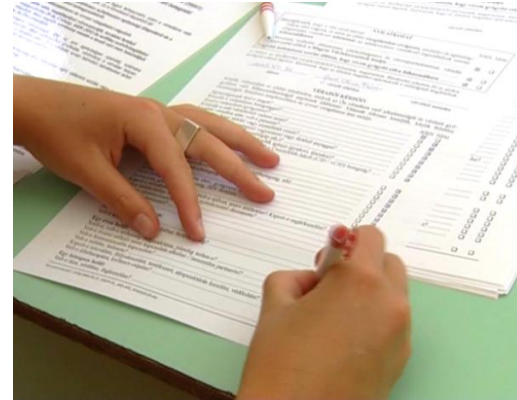
- 🔴 **Kor: 18-60 (65) év**
- 🔴 **Testsúly: min. 50 kg**
- 🔴 **Jó egészségi állapot**
- 🔴 **Férfiak: 5/év, nők: 3-4/év**
- 🔴 **Két véradás között: min. 56 nap**

A véradás folyamata

1. Jelentkezés

2. Kérdőív kitöltése

3. Hgb-vizsgálat

4. Orvosi vizsgálat

Orvosi vizsgálat:

🔴 Hgb-szint: > 125 g/l (nők)
> 135 g/l (férfiak)

🔴 Kitöltött kérdőív

🔴 Fizikális vizsgálat

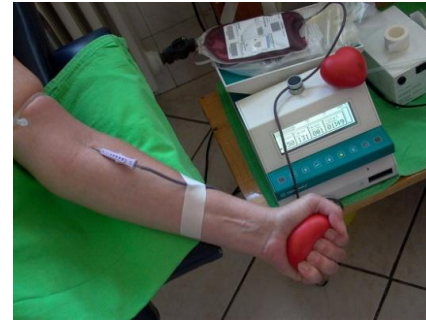
➔ **Döntés: alkalmas-e a véradó
véradásra**

🔴 **Kiszűrések: részletes szabályrendszer alapján**

Legfontosabb alapelv:

NE ÁRTSUNK

→ a véradónak a véradással

és

→ a betegnek a vérkészítménnyel

Legnagyobb veszély:

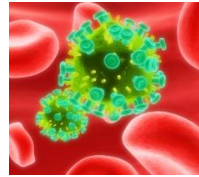
vérrel és szexuális úton terjedő kórokozók átvitele

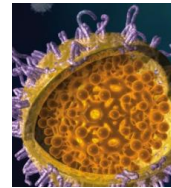
Legnagyobb veszély:

vérrel és szexuális úton terjedő kórokozók átvitele

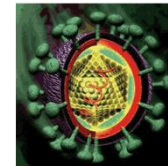
HIV

Hepatitis B

Hepatitis C

Szifilisz

Az átvitel veszélye mindig megvan, a vírusvizsgálatok hatékonysága sohasem 100 %!!!

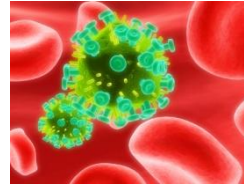

Legnagyobb veszély:

vérrel és szexuális úton terjedő kórokozók

átvitele

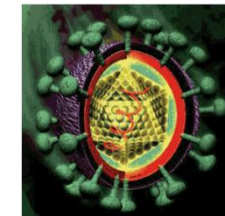
HIV
(1986, 92)

Hepatitis B
(1972)

Hepatitis C
(1992)

Szifilisz

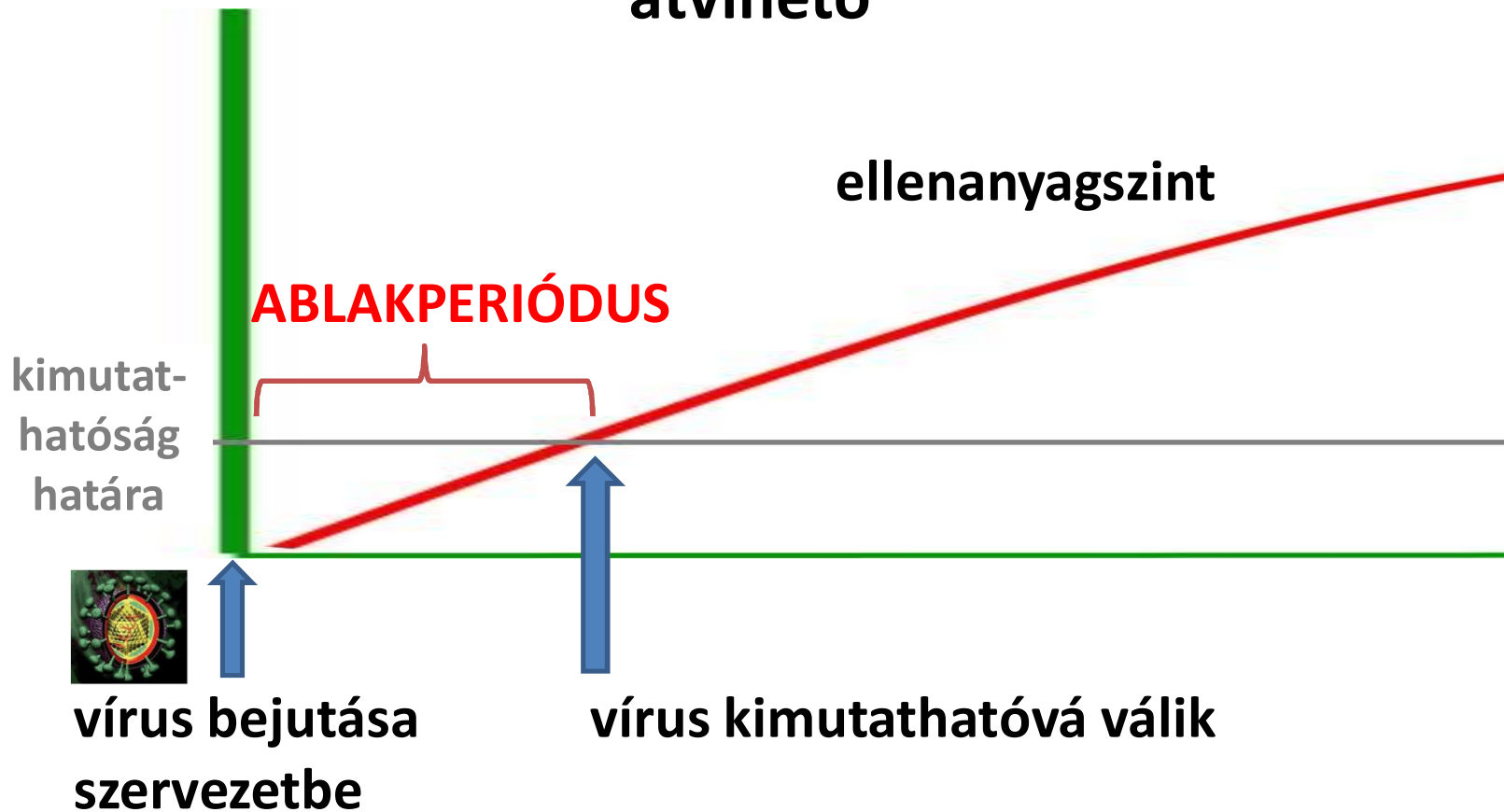

Az átvitel veszélye mindig megvan, a vírusvizsgálatok hatékonysága sohasem 100 %!!!

ABLAKPERIÓDUS!

A donor vírusfertőzöttsége a tesztekkel még nem kimutatható, de a vérkészítménnyel a vírus már átvihető

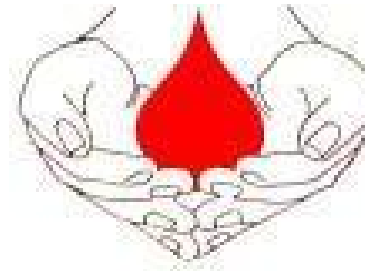

Magyarországon a véradás:

→ **ÖNKÉNTES**

és

→ **TÉRÍTÉSMENTES**

→ **vírusátvitel esélye sokkal kisebb**

→ **BIZTONSÁGOSABB
VÉRKÉSZÍTMÉNYEK**

a
Vérellátóban

Véradás

külső
helyszíneken

**steril,
egyszerhasználatos
speciális zsákba**

A vér levétele

alapos karfertőtlenítés után

**kényelmes, félig ülő
helyzetben történik.**

A véradás során

**kb. 10 perc alatt
450 ml teljes vért
veszünk,**

és vérmintákat a
**vércsoport-
meghatározáshoz**
és
vírusvizsgálatokhoz

**Vörösvérsajt-
koncentrátum**

Plazma

**Thrombocyta-
koncentrátum**

**A teljes véreket a
Regionális
Vérellátókba
szállítják, ahol a
vérkészítmények
készülnek**

A vérmintákból a kivizsgálás Budapesten történik

Vizsgálatok:

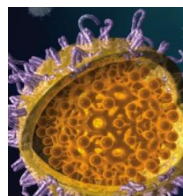
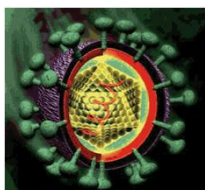
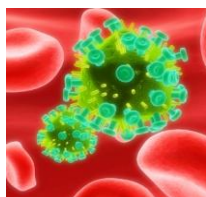
Vércsoport-meghatározás

HIV I/II

Hepatitis B

Hepatitis C

Syphilis

➔ Véradás folyamata

➔ Vérbiztosítás nehézségei

➔ Megoldás lehetőségei

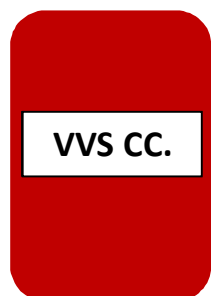

Vörösvérsejt- koncentrátum

Plazma

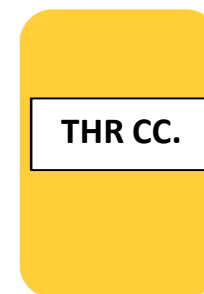
Thrombocyta-koncentrátum

VVS CC.

FFP

THR CC.

Plazma:
2 éves tárolás

Vörösvérsejt:
35 napos tárolás

Thrombocyta:
5 napos tárolás

**Szűrt (fvs mentesített)
vörösvérsejt-koncentrátum:
48 órán belüli vérből**

**Számos esetben
friss vérkészítményre
van szükség**

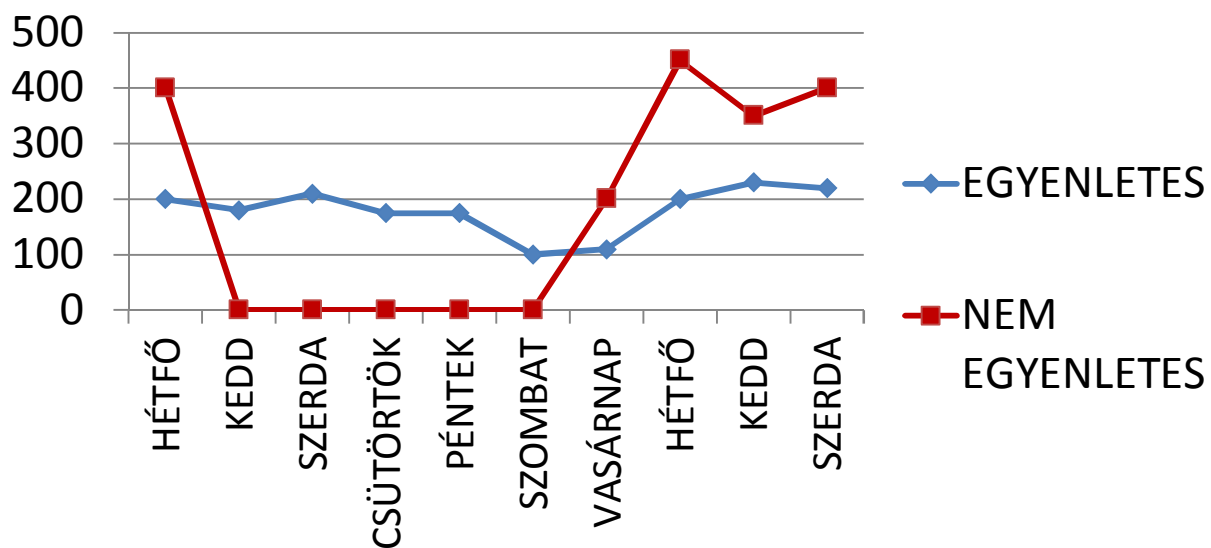
A **véradások száma** éves szinten
gondosan megtervezett

Az **időbeli elosztás** is lényeges!

	<u>egyenletes</u>	<u>nem egyenletes</u>
HÉTFŐ	200	400
KEDD	180	0
SZERDA	210	0
CSÜTÖRTÖK	175	0
PÉNTEK	175	0
SZOMBAT	100	0
VASÁRNAP	110	200
HÉTFŐ	200	450
KEDD	230	350
SZERDA	220	400
	1800	1800

EGYENLETES
IDŐBELI
ELOSZLÁS

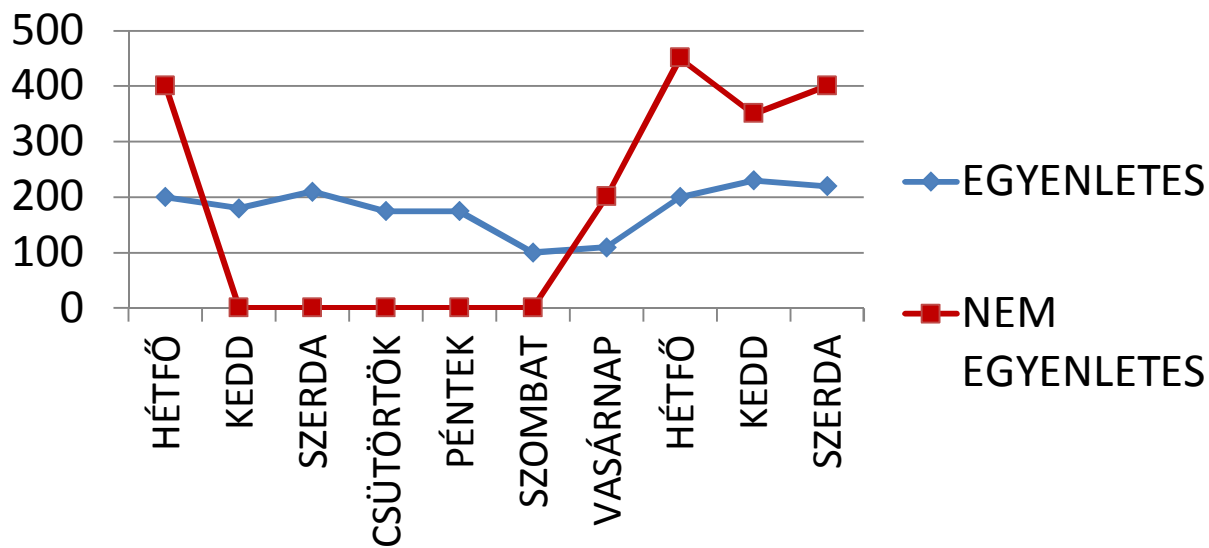

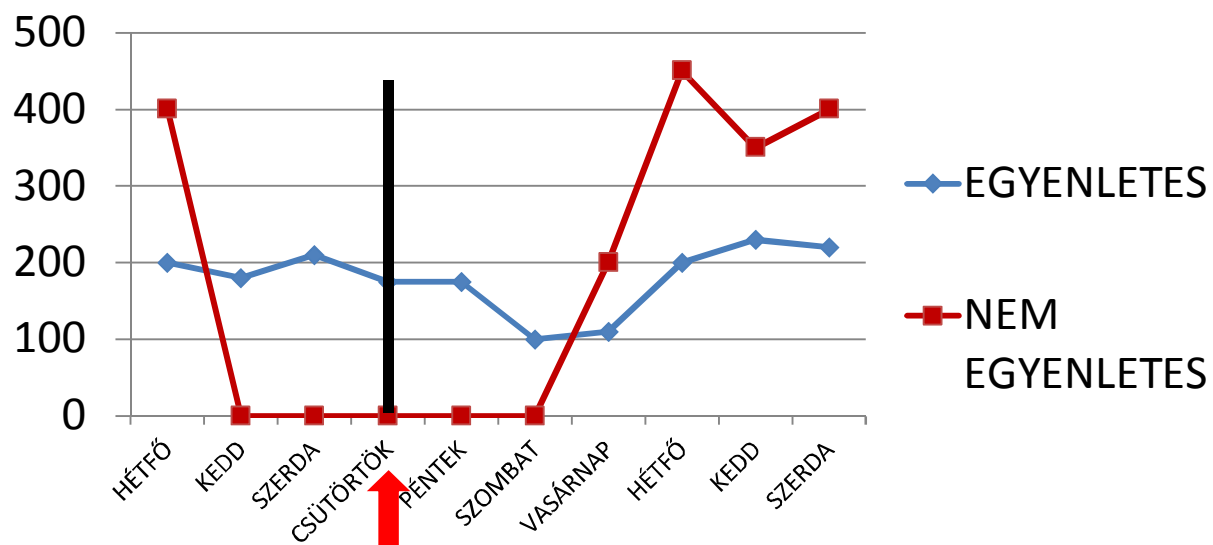
	<u>egyenletes</u>	<u>nem egyenletes</u>
HÉTFŐ	200	400
KEDD	180	0
SZERDA	210	0
CSÜTÖRTÖK	175	0
PÉNTEK	175	0
SZOMBAT	100	0
VASÁRNAP	110	200
HÉTFŐ	200	450
KEDD	230	350
SZERDA	220	400
	1800	1800

**thrombocyta:
5 nap**

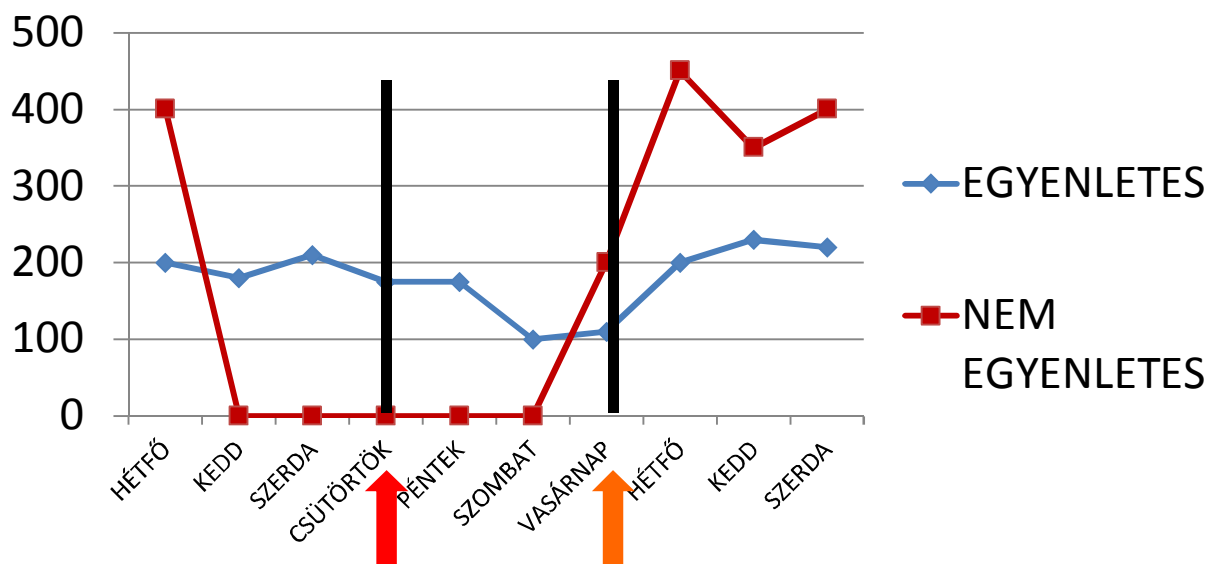
**szűrhető készítmény:
48 órán belüli vér**

	<u>egyenletes</u>	<u>nem egyenletes</u>
HÉTFŐ	200	400
KEDD	180	0
SZERDA	210	0
CSÜTÖRTÖK	175	0
PÉNTEK	175	0
SZOMBAT	100	0
VASÁRNAP	110	200
HÉTFŐ	200	450
KEDD	230	350
SZERDA	220	400
	1800	1800

	<u>egyenletes</u>	<u>nem egyenletes</u>
HÉTFŐ	200	400
KEDD	180	0
SZERDA	210	0
CSÜTÖRTÖK	175	0
PÉNTEK	175	0
SZOMBAT	100	0
VASÁRNAP	110	200
HÉTFŐ	200	450
KEDD	230	350
SZERDA	220	400
	1800	1800

Vérvételek száma

Véradások:
120 egység

Betegeknek szükséges:
< 180 egység

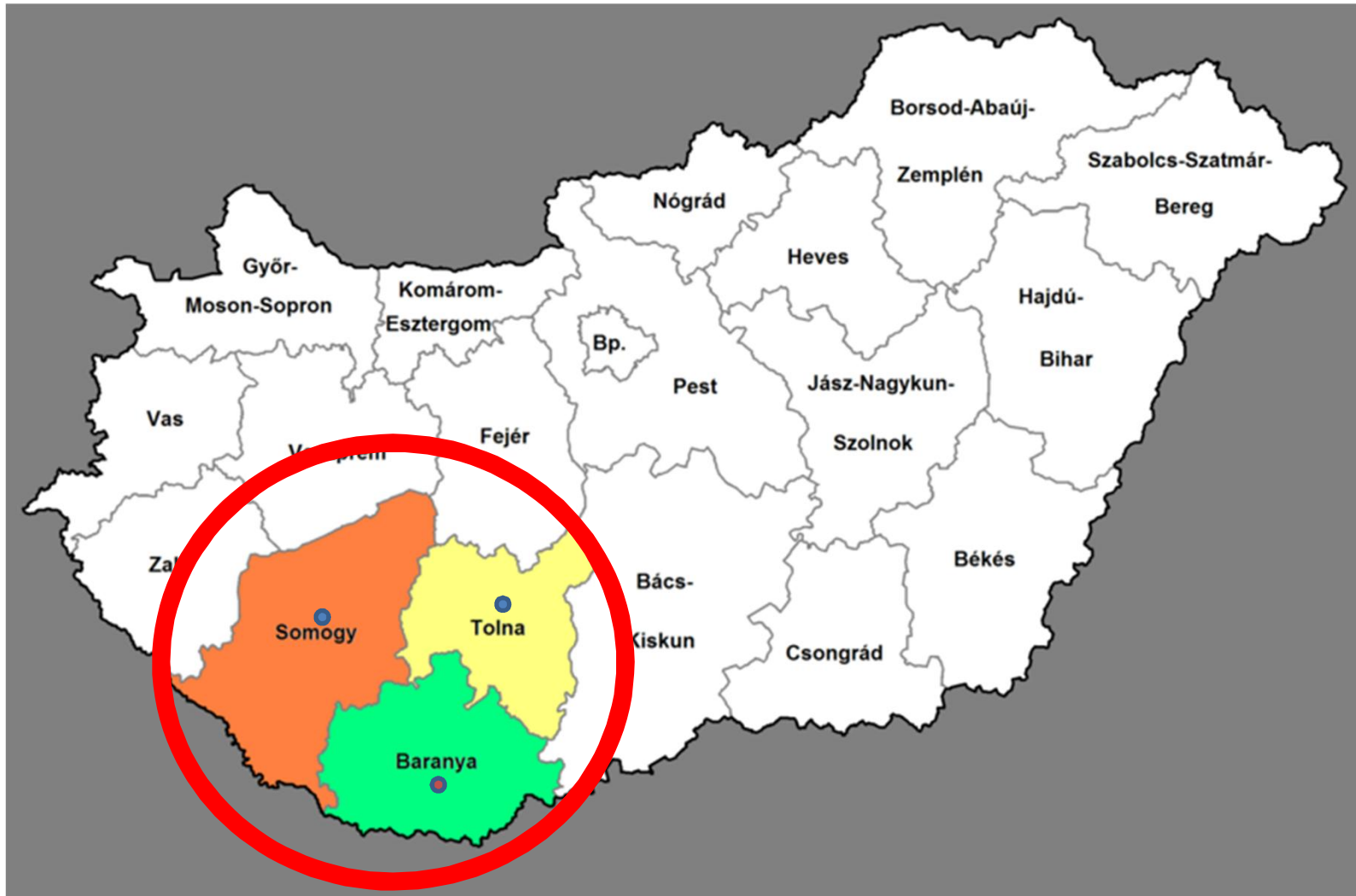
Vérvételek száma

Véradások:
70 egység

Betegeknek szükséges :
> 20 egység

➔ egy régió**n** belül együttműködnek a vérellátók

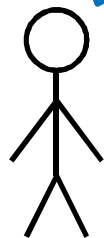
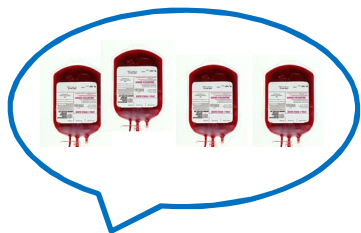
Szükség esetén az országban eloszthatók a vérkészítmények

Vércsoport	Kaukázusi populáció	Magyarország
A	35-45 %	44%
O	35-42%	32%
B	5-15%	16%
AB	3-6%	8%

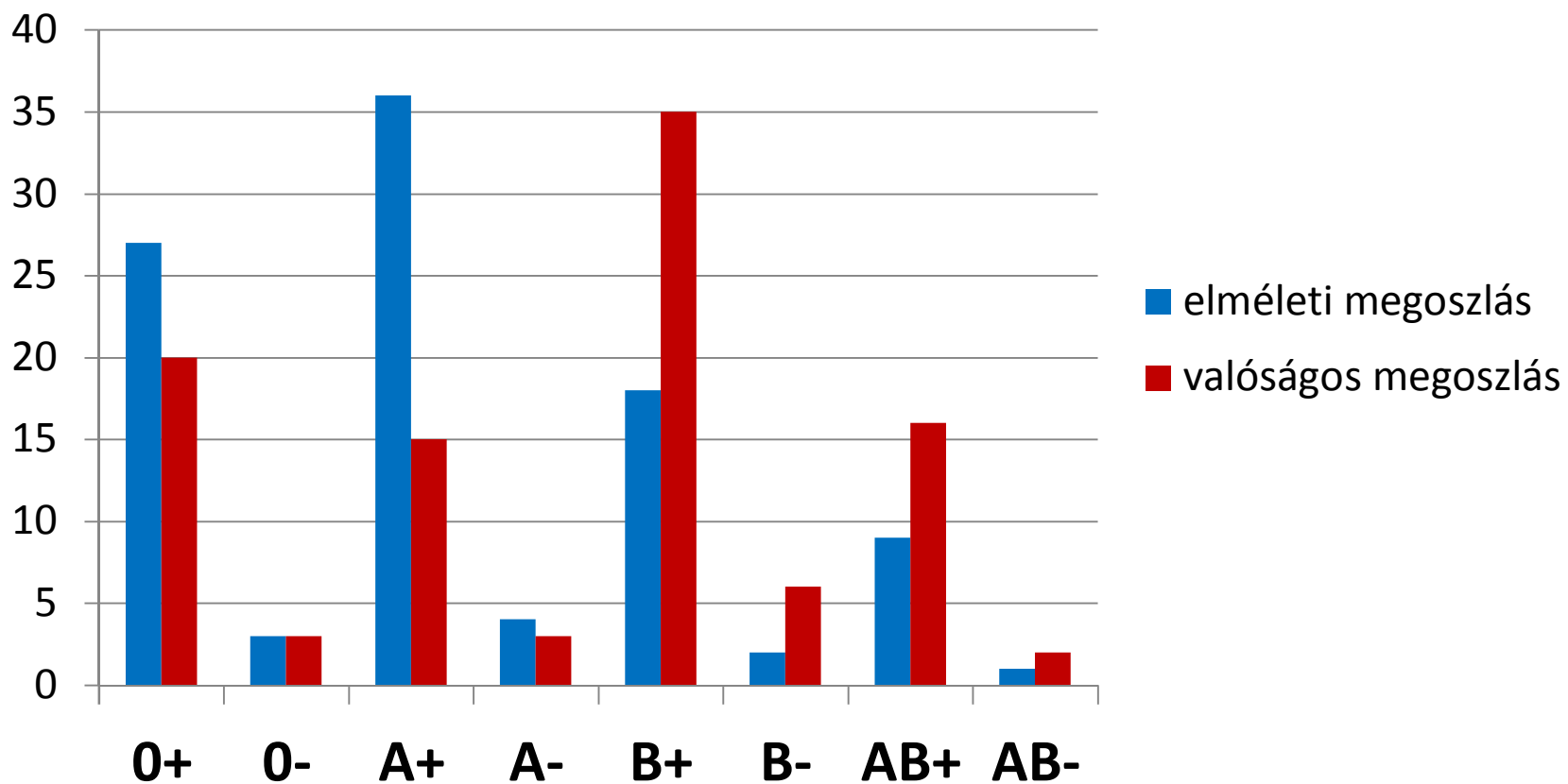

elméleti
vércsoportmegoszlás

valóságos vércsoportmegoszlás –
rendelkezésre álló készítmények

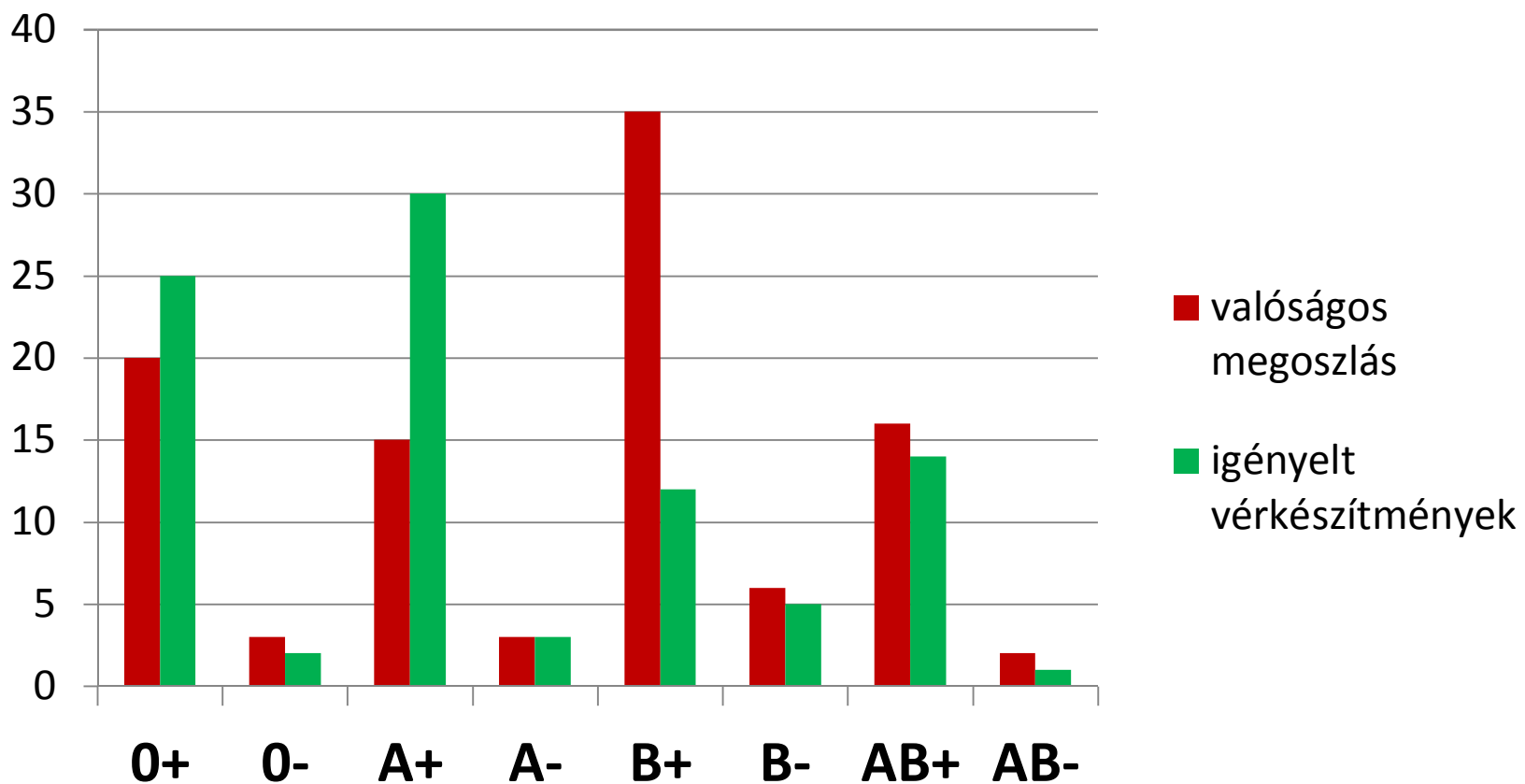

valóságos vércsoportmegoszlás – rendelkezésre álló készítmények

igényelt vérkészítmények

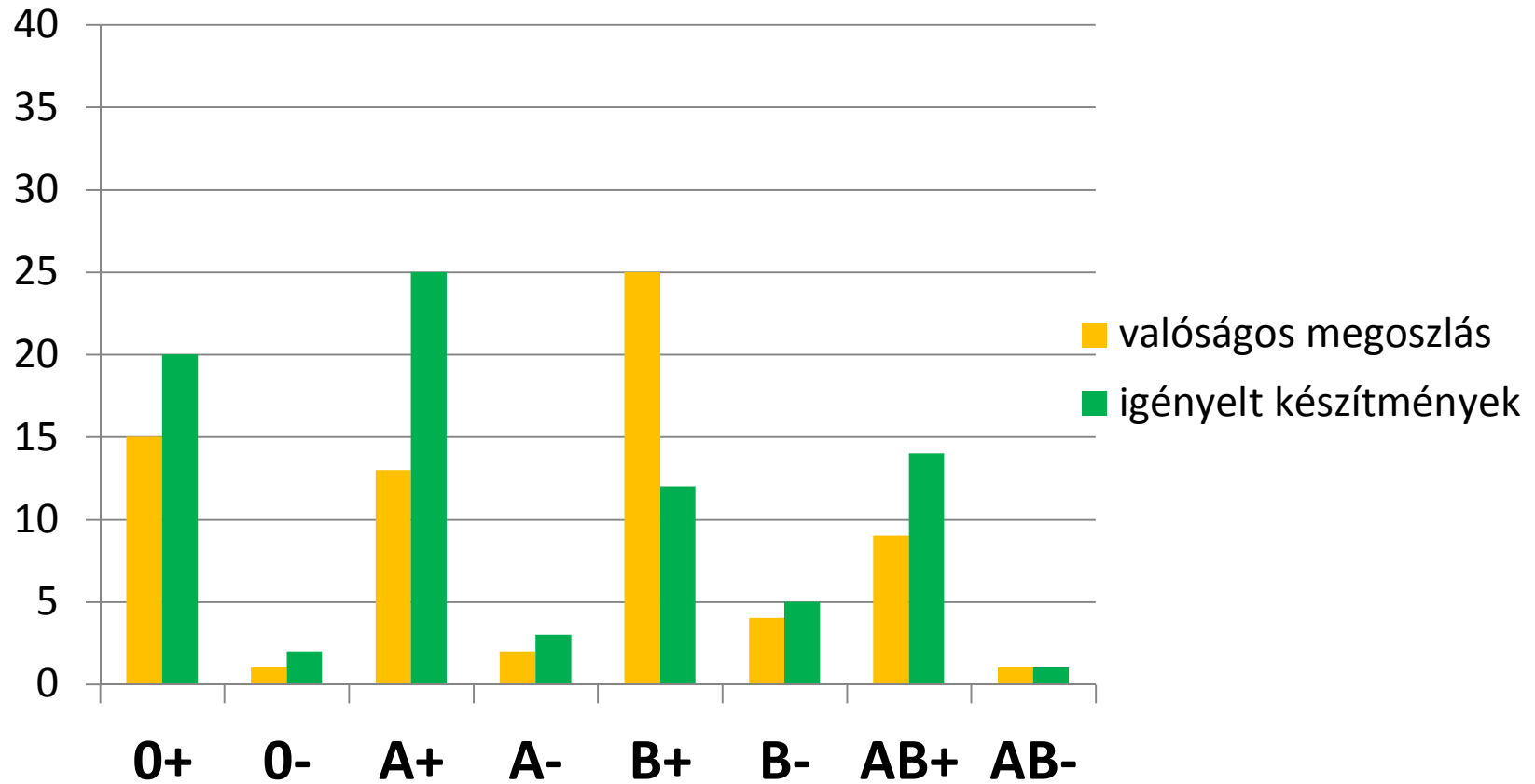

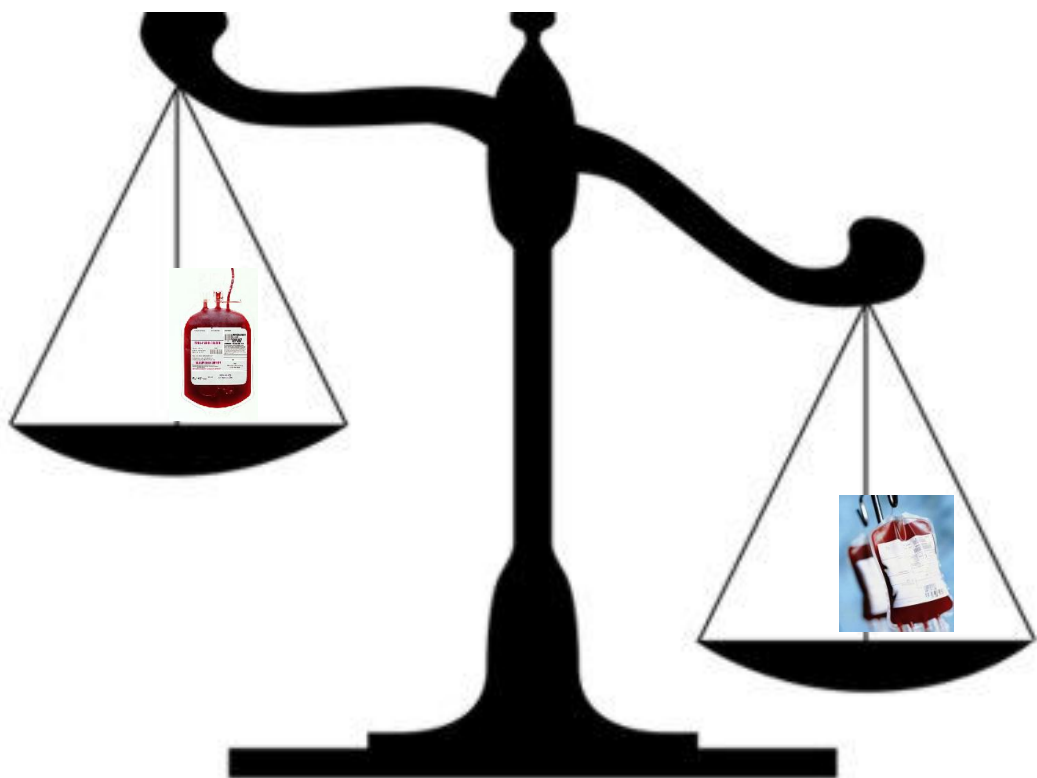
valóságos megoszlás nyáron

igényelt vérkészítmények

**az igény és a rendelkezésre álló mennyiség
nem egyezik meg**

- ➔ **jó tervezés**
és
- ➔ **szervezés**

mellett is előfordul, hogy az

igényelt vérkészítmény

- ➔ **ITT**
- ➔ **MOST**
- ➔ **AZ ADOTT VÉRCSOPORTBÓL**
- ➔ **A KÍVÁNT MENNYISÉGBEN**

nem áll rendelkezésre.

Miért?

➔ egyre kevesebb a véradó

OKOK:

- a véradáshoz való hozzáállás megváltozott kevésbé segítenek önzetlenül
- mások segítenének, de külső körülmények akadályozzák őket (megváltozott munkahely)
- a társadalom öregedése komoly probléma
- az emberek általános egészségi állapota romlik
- a véradók átlagéletkora egyre magasabb
- a véradók száma szezonálisan ingadozik
- különbségek vidék és nagyvárosok között

**véradók
száma**

≠

**felhasználható
véregységek
száma**

**véradók
száma**

≠

**felhasználható
véregységek
száma**

?   **?**   **?**

Ennek mi az oka?

Az okok:

- A véradásra jelentkezők **1-2%-a** a **jelentkezés során** alkalmatlannak bizonyul
- Az **orvosi vizsgálat** során **12-14%-a** a jelentkezőknek kiszűrésre kerül

Orvosi vizsgálat:

→ A véradók kiszűrése meghatározott szabályrendszer szerint történik

Legfontosabb alapelv:

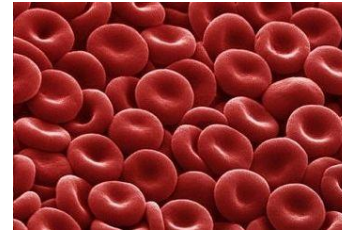
a donornak a véradással,
a recipiensnek a vérkészítménnyel

NE ÁRTSUNK!!!

Leggyakoribb kizáró okok:

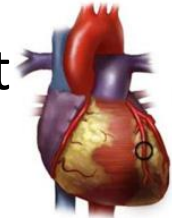
- **anémia**

Egyes

jelentenek (pl. keringési betegség)

- **betegségek és állapotok** a véradóra veszélyt

- **kórokozók átvitelének kockázata**

pl. kullancscsípés, külföldi tartózkodás maláriafertőzött területen

➔ **KÉRDŐÍV!!**

Immunszupprimált betegnek veszélyes lehet náthás, torokfájós donortól kapni vért

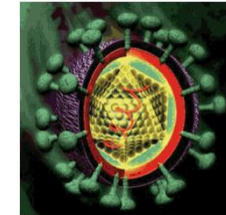
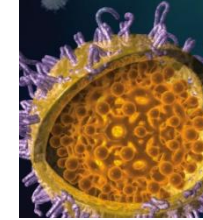
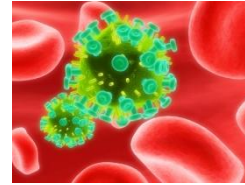

➔ **Csak egészséges ember adhat vért!**

Legnagyobb veszély:

- **vérrel és szexuális úton terjedő kórokozók** átvitele

- HIV
- Hepatitis B
- Hepatitis C

Az átvitel veszélye mindig megvan, a vírusvizsgálatok hatékonysága sohasem 100 %!!!

➔ ABLAKPERIÓDUS!

Rizikófaktorok: pl. tetoválás, kábítószerhasználat (kérdőív)

A rizikótényezőknek kitett donorok nem adhatnak vért.

➔ Lényeges a donor őszintesége!

A vérbiztonság egyik legfontosabb eleme:

**ÖNKÉNTES
ÉS
TÉRÍTÉSMENTES
VÉRADÁS**

Az okok :

- A véradásra jelentkezők **1-2%-a** a **jelentkezés során** alkalmatlannak bizonyul
- Az **orvosi vizsgálat** során a jelentkezők **12-14%-a** kiszűrésre kerül
- A levett vérek **1-2%-a** a **vírusvizsgálatok** reaktív eredménye alapján nem felhasználható
- **Technikai okokból** elveszítjük a vérkészítmények **0,5%-át**

→ Véradás folyamata

→ Vérbiztosítás nehézségei

→ **Megoldás lehetőségei**

Ki segíthet? → A Vérellátó

🔴 Hosszabb nyitvatartás

🔴 Külső helyszíni véradások

(pl. üzemekben, kultúrházakban, iskolákban,
hétvégi rendezvényeken sátorban, kamionban)

**NYITVATARTÁS:
HÉTFŐ-PÉNTEK 7-19**

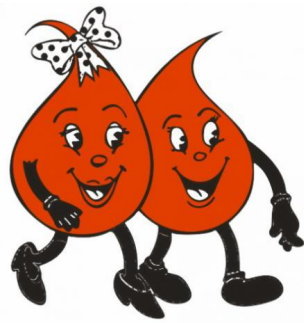

Fontos meggyőzni az embereket a **véradás** fontosságáról,

főként
a fiatalokat!

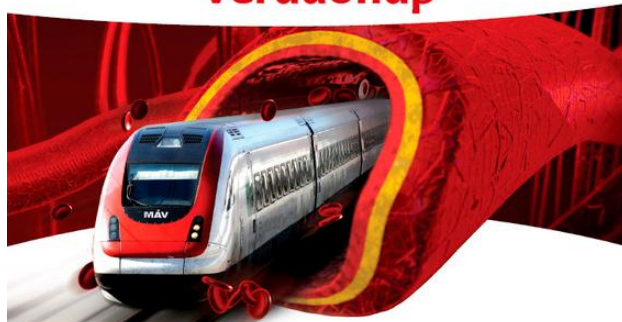
Plakátok

Blutspende

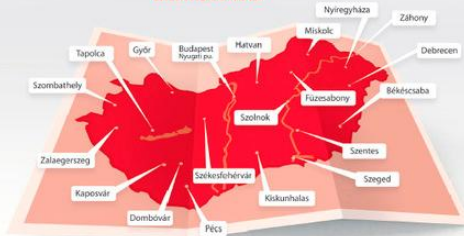

IV. Országos Vasutas Vérdónap

Úton a segítség!

December 10-én véradás reggel 9 órától délután 4 óráig az alábbi pályaudvarokon, állomásokon:

Kérjük, személyi igazolványát, TAJ- és lakcímkártyáját hozza magával!

Megfelelő információk a véradásról

NE keress kifogást, ADJ VÉRT!

Túl öreg vagyok. Ha 18-65 év között vagy és jó az egészséged, adhatsz vért.

Utálok a tűt! Nem fogod érezni.

Sohasem kért senki, hogy adjak. Vedd úgy, hogy meghívtunk.

Túl kicsi vagyok. Nem vagy az, ha testsúlyod 50 kg vagy annál több.

Biztosan nem kell az én vérem, egyszerre "g" vércsoportom van. De nagyon legyengülök. Rövid pihenő után máris képes vagy feladataid normális ellátására.

De nemrég beteg voltam. Várd meg amíg újra jól leszel, ha letevégeid vannak fordulj orvoshoz.

De vérszegény vagyok. Minden véradás előtt ellenőrzik a vérszegénységet.

Biztonságos a véradás? Minden eszköz steril, a vérévelhez egyszer használatos tűt és feskendőt használunk.

Kéthavonta csak 40 percet vesz igénybe. Ismerd meg a vércsoportodat. Ha véradó leszel, ezt rögtön megtudod!

O, A, B, AB

A véradáshoz személyi igazolványodat, lakcím- és TAJ-kártyádat hozd magaddal!

Véradás | Országos Vérellátó Szolgálat - Windows Internet Explorer

http://www.ovsz.hu/ver/cimlap

Fájł Szerkesztés Nézet Kedvencek Eszközök Sűgő

Kedvencek Fruit of the Loom Póló, Puló... Indamail - Ingyenes email re... JOBBKEZES - MAGYAR-ANG... Papa's Wingeria Free Flash ... Papa's Hot Doggeria Free F... YB Play game Papa's PanCakeri...

www.ovsz.hu - Google keresés :: Fresenius Kabi - Important... Macrofriger-SL-Blood nagytel... Véradás | Országos Vérell...

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

1113 Budapest, Karolina út 19-21., 1518 Budapest, Pf.: 44.
Telefon: (+36 1) 372 4100, Fax: (+36 1) 372 4189

Véradás Adni jó!

Intézmény Vértadás Szervdonáció Ösejtdonáció Laboratórium Várólisták Közérdekű információk Alapítvány

Cimlap

Vérkészlet

VÉRADÁSSZERVEZÉS

Aktuális képzéseink

- Orvosi transfúziós tanfolyam
- Orvosi transfúziós tanfolyam
- Orvosi transfúziós tanfolyam

Véradás

Étkezési Erzsébet-utalványt kapnak a véradók is

Az Országos Vérellátó Szolgálat immár nyolc éve 500 Ft értékű étkezési utalványt biztosít a véradóknak, minden véradás alkalmával. 2014. március közepétől továbbra is 500 Ft értékű, de ezt már Étkezési Erzsébet-utalvány formájában teszi, amely hideg és meleg étel vásárlására egyaránt felhasználható.

Az Országos Vérellátó Szolgálat 2006 óta biztosít étkezési utalványt minden önkéntes veradónak eredményes (450 ml levett vér/alkalom) vagy megkezdett véradásáért. Éves szinten mintegy 420 000 esetben. Idén márciustól 500 Ft értékű Étkezési Erzsébet-utalványt kapnak a véradók, amely hideg és meleg étel vásárlására egyaránt felhasználható.

Március 18-án reggel az első veradó az OVSZ Karolina úti Központjában az OVSZ Szakmai Főigazgató-helyettesétől, Dr. Nagy Sándortól hivatalosan is átvette az első 500 Ft értékű Étkezési Erzsébet-utalványt, illetve az Erzsébet Utalványforgalmazó Zrt. értékesítési igazgatója, Somló Tamás az együttműködés jegyében 8 000 Ft értékű Étkezési Erzsébet-utalványt nyújtott át.

IRÁNYÍTOTT VÉRADÁS

Családtagjainak, barátjainak IRÁNYÍTOTT VÉRADÁSSAL is segíthet!

KÉRJÜK, ADJON VÉRT IRÁNYÍTOTT VÉRADÁS FORMÁJÁBAN.

Lépjén kapcsolatba velünk

Internet 100% 23:58

Véradók behívása telefonon, főként sürgősség esetén

**Ki segíthet? → a betegellátó
osztályok orvosai**

Legfontosabb az

EGYÜTTMŰKÖDÉS!

**A rendelkezésre álló vérmennyiséget
a vérellátó és a kórház**

EGYÜTT,

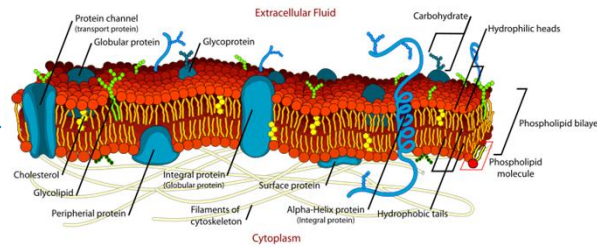
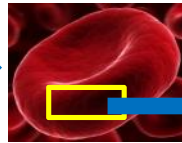
felelősségteljesen kell, hogy beossza!

transzfúzió = transzplantáció

transzfúzió = transzplantáció

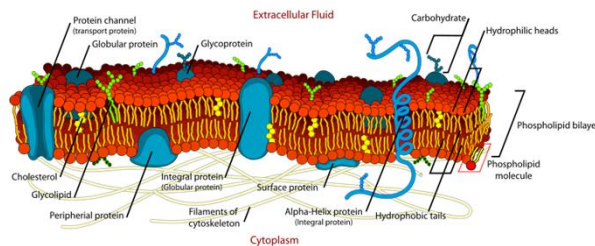
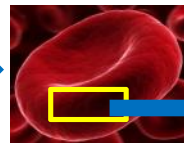
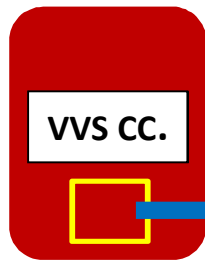

idegen antigének

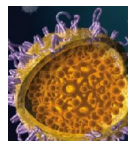
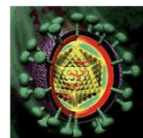
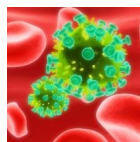

transzfúzió = transzplantáció

idegen antigének

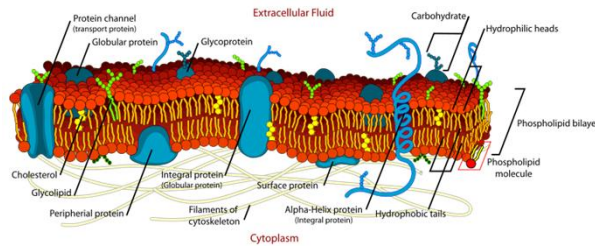
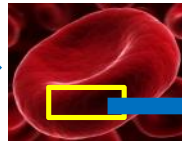
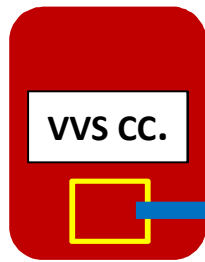

???

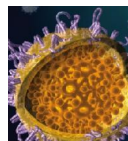
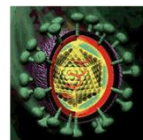
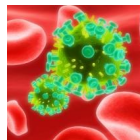
kórokozók

transzfúzió = transzplantáció

idegen antigének

???

kórokozók

**kockázat : haszon mérlegelés!!!
megalapozott indikáció**

Betegek transzfúziója

 Csak **megalapozott indikációval**, nem laborleletet gyógyítunk!

- laborleletek +
- a beteg állapota és
- alapbetegsége(i)

 A készítményeket **megfelelő, csak a szükséges mennyiségben** rendeljük (ne pazaroljuk!!)

 Különösen a nagy mennyiségű és/vagy ritka tulajdonságú vérigényt **előre jelezni!**

Vérkészítmények:

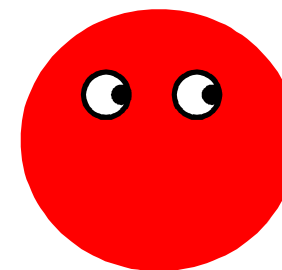
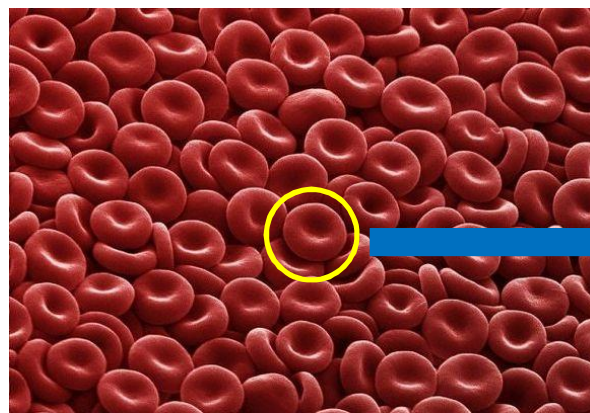
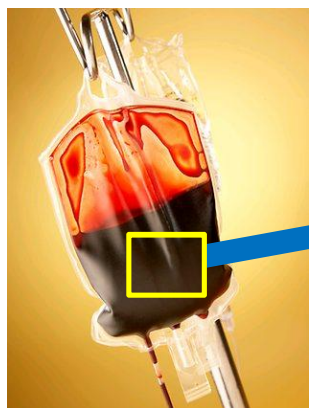
- ➔ vírusátvitel
- ➔ egyéb kockázatok

**megfontolt indikáció alapján és a
szükséges mennyiségben
transzfundáljunk!**

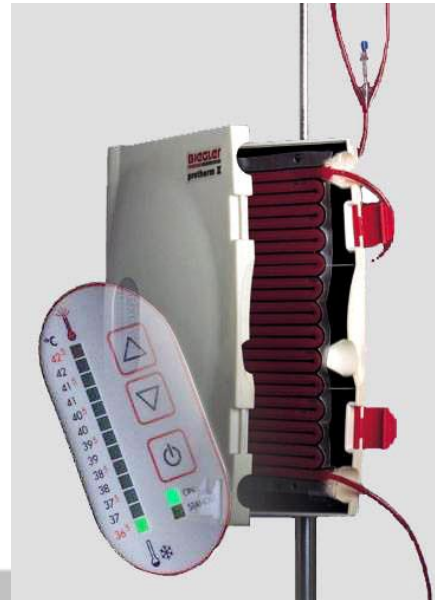
A **szállítás, tárolás és felhasználás során**
Gondosan bánjunk a vérkészítményekkel!

Gondos kezelés:

- 🔴 Szállítás hűtőtáskában
- 🔴 Tárolás ellenőrzött körülményel között
- 🔴 Vérmelegítő használata

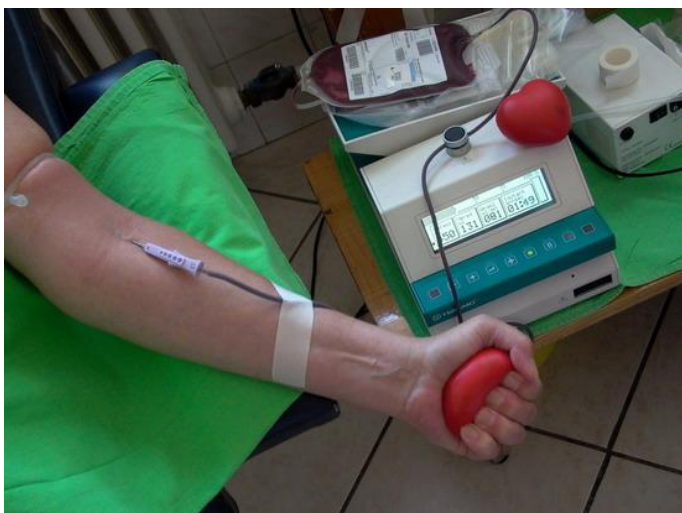
Betegágy melletti véradásszervezés (irányított véradás)

Pl. ritka vércsoport-tulajdonságú betegnél

Autotranszfúzió

Bizonyos betegeknél lehetséges a műtét előtt 2-3 E **saját vér levétele** (pl. csípőprotézis műtét)

Sebészet

Alapvető a kis vérigényű sebészethez a
gondos műtéti technika,
illetve
helyi vérzéscsillapító eljárások
(pl. fibrinogén por)

Sebészet

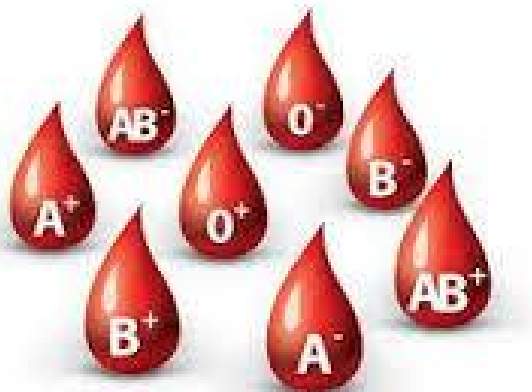
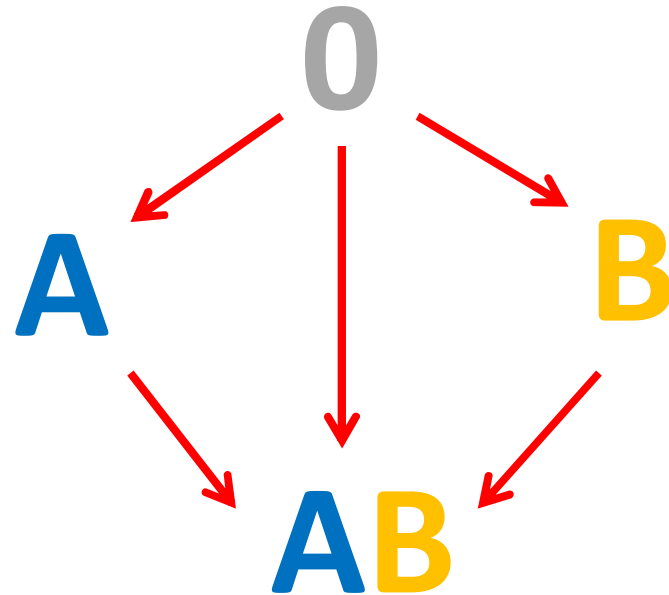

Nagy vérveszteség esetén bizonyos betegcsoportoknál **vérmentő készülékek** használhatók.

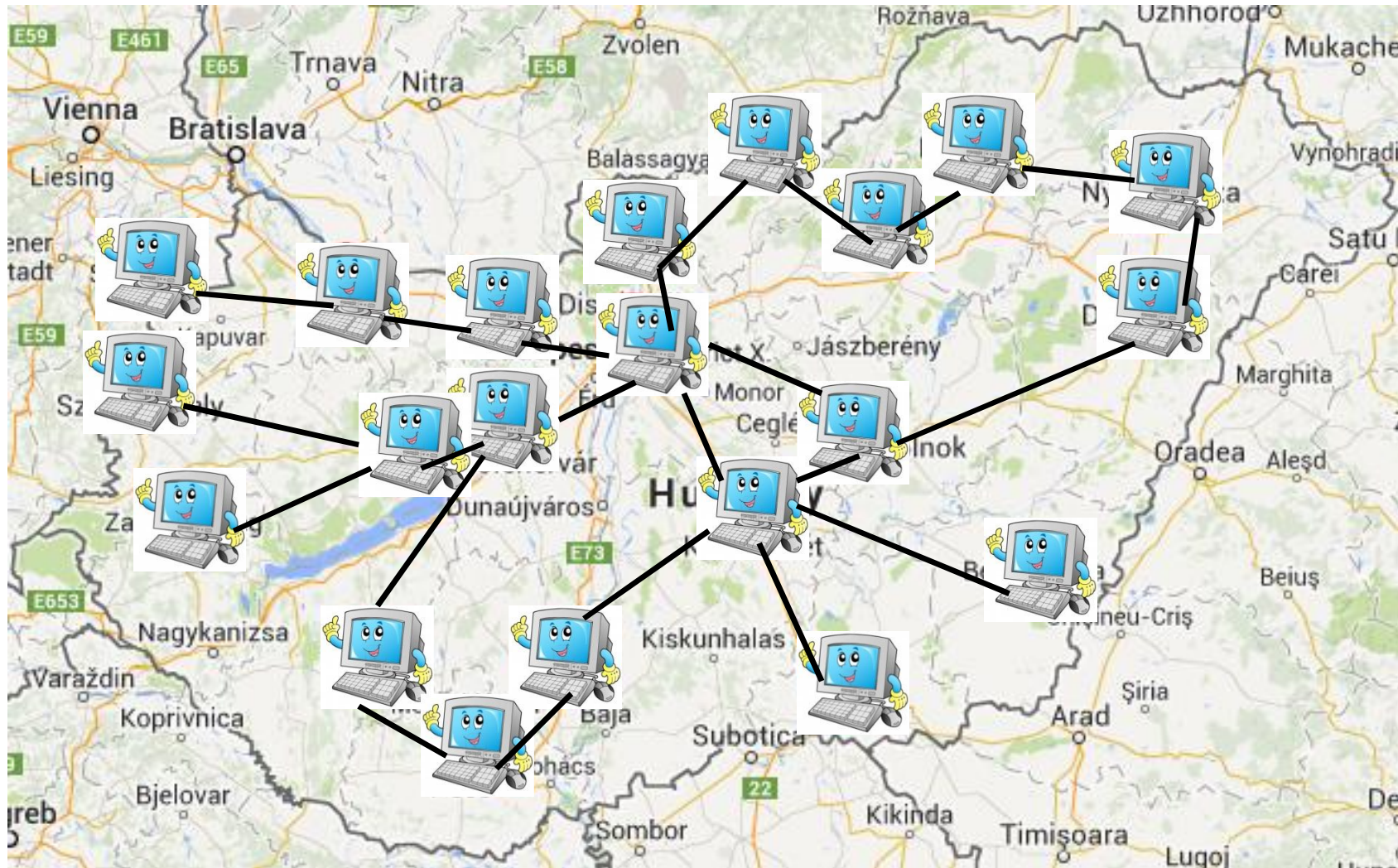

Kompatibilis vérkészítmények

Nem tervezhető esetben 2 E vvs-koncentrátum adható így, mosás nélkül

Az OVSz vérellátói országos számítógépes hálózattal vannak összekapcsolva

Vizsga:

min. 75 %

Honlapon fenn vannak az előadások

Köszönöm a figyelmet!

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

